VIET NAM NATIONAL UNIVERSITY HO CHI MINH CITY UNIVERSITY OF SCIENCE FACULTY OF ELECTRONICS – TELECOMMUNICATIONS

BÁO CÁO THỰC HÀNH LOGIC KHẢ TRÌNH

GVHD: Mã Khải Minh

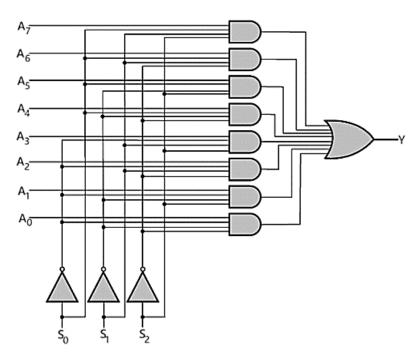
SVTH: Đỗ Minh Chương

MSSV: 21207126

Ho Chi Minh City - April 2024

CÂU 1: Tìm hiểu và thiết kế mạch tổ hợp như hình ở dưới, sử dụng ngôn ngữ Verilog HDL và lập bảng chân trị (truth table) phù hợp cho mạch này. Cho biết biết S0 → S2 và A0 → A7 là các ngõ vào, và Y ngõ ra. Hãy cho biết đây là mạch gì và chức năng của nó?

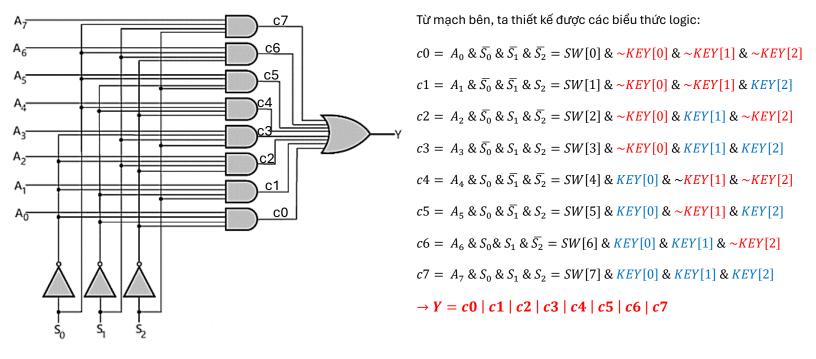
Thực hiện mạch trên board FPGA DE10 với S0, S1, S2 được gán với KEY0, KEY1 và KEY2, A0 → A7 được gán với SW0 → SW7, và Y được gán với LED0.

Bảng chân trị:

Se	Output		
S ₀	S ₁	S ₂	Υ
0	0	0	A_0
0	0	1	A_1
0	1	0	A_2
0	1	1	A_3
1	0	0	A_4
1	0	1	A_5
1	1	0	A_6
1	1	1	A_7

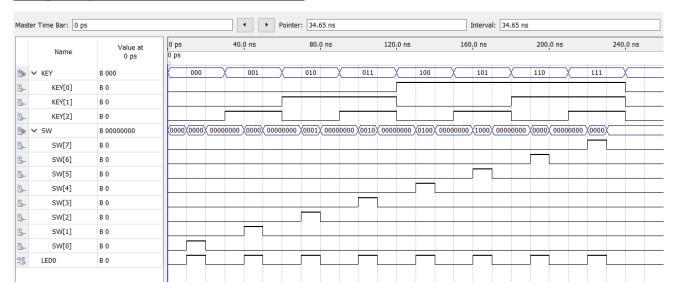
Mạch trên là mạch Multiplexer-MUX 8 sang 1 hay còn gọi là mạch đa hợp 8 sang 1. Chức năng của mạch là chọn một trong số 8 đầu vào để chuyển đến đầu ra dựa trên 3 tín hiệu điều khiển.

Từ sơ đồ mạch và biểu thức logic trên ta dễ dàng thiết kế code cho mạch:

```
module Cau1(
    input [0:2] KEY,
                            //KEY[] = S[]
    input [7:0] SW,
                           //SW[] = A[]
    output LED0
                            //LED0 = Y
);
wire c0, c1, c2, c3, c4, c5, c6, c7;
    assign c0 = SW[0] \& \sim KEY[0] \& \sim KEY[1] \& \sim KEY[2];
    assign c1 = SW[1] \& \sim KEY[0] \& \sim KEY[1] \& KEY[2];
    assign c2 = SW[2] \& \sim KEY[0] \& KEY[1] \& \sim KEY[2];
    assign c3 = SW[3] \& \sim KEY[0] \& KEY[1] \& KEY[2];
    assign c4 = SW[4] \& KEY[0] \& \sim KEY[1] \& \sim KEY[2];
    assign c5 = SW[5] \& KEY[0] \& \sim KEY[1] \& KEY[2];
    assign c6 = SW[6] \& KEY[0] \& KEY[1] \& \sim KEY[2];
    assign c7 = SW[7] \& KEY[0] \& KEY[1] \& KEY[2];
    assign LED0 = c0 | c1 | c2 | c3 | c4 | c5 | c6 | c7;
endmodule
```

Mô phỏng waveform của mạch trên:

Khi **KEY[0:2] = 3'b000** thì ngõ ra **LED0 = SW[0]**, tương tự:

KEY[0:2] = 3'b001 thì ngõ ra LED0 = SW[1],

KEY[0:2] = 3'b010 thì ngõ ra LED0 = SW[2],

KEY[0:2] = 3'b011 thì ngõ ra LED0 = SW[3],

KEY[0:2] = 3'b100 thì ngõ ra LED0 = SW[4],

KEY[0:2] = 3'b101 thì ngõ ra LED0 = SW[5],

KEY[0:2] = 3'b110 thì ngõ ra LED0 = SW[6],

KEY[0:2] = 3'b111 thì ngõ ra LED0 = SW[7]

CÂU 2: Sử dụng ngôn ngữ Verilog HDL thiết kế mạch dịch led sử dụng 10 LED đỏ, và được điều khiển bởi SW0 và KEY0. Trong đó:

- LED chạy theo hướng được điều khiển bởi SW0 (tự quy định), khi LED dịch đến cạnh thì quay trở lại từ LED đầu tiên
- LED được dịch với tần số tùy chọn
- Khi nhấn KEY0, led sẽ đứng yên tại chỗ cho đến khi KEY0 được nhấn lần nữa. Yêu cầu và gơi ý:
- Động tác nhấn KEY0 được tính là nhấn rồi thả, không phải nhấn và giữ
- Có thể thêm tín hiệu reset (tùy chọn/không bắt buộc)

CÁCH THIẾT KẾ

1. Thiết kế mạch dịch led

Dịch led từ trái sang phải: LEDR <= {LEDR[8:0], LEDR[9]} Chuỗi bit LEDR ban đầu sẽ được khởi tạo là 10'b1

LEDR = 10'b0_00000001, sau khi ghép {LEDR[8:0], LEDR[9]} ta được: 10'b000000001_0

Tương tự cho các lần ghép chuỗi bit tiếp theo:

LEDR <= {LEDR[8:0], LEDR[9]}											
LEDR Clock	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
	0	0	0	0	0	0	0	0	1	<mark>0</mark>	
	0	0	0	0	0	0	0	1	<mark>0</mark>	0	
	0	0	0	0	0	0	1	<mark>0</mark>	0	0	
	0	0	0	0	0	1	<mark>0</mark>	0	0	0	
	0	0	0	0	1	<mark>0</mark>	0	0	0	0	
	0	0	0	1	<mark>0</mark>	0	0	0	0	0	
	0	0	1	<mark>0</mark>	0	0	0	0	0	0	
	0	1	<mark>0</mark>	0	0	0	0	0	0	0	
	1	<mark>0</mark>	0	0	0	0	0	0	0	0	
	<mark>0</mark>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Dùng phương pháp ghép LED này để khi LEDR dịch tới cạnh thì LEDR sẽ được ghép quay trở lại LEDR đầu tiên, sẽ tối ưu hơn phép dịch trái (<<)

Tương tự cho dịch led từ phải sang trái: LEDR <= {LEDR[0], LEDR[9:1]}

2. Thiết kế nút nhấn KEY0, khi nhấn thì led sẽ đứng yên và khi nhấn lần nữa led sẽ chạy lại.

```
reg flag = 1'b1;
always @(negedge KEY0)
begin
  flag = ~flag;
end
```

Vì **KEY0** không khi được nhấn sẽ ở mức 0 nên ta dùng tín hiệu cạnh xuống negedge Khi có tín hiệu cạnh xuống của **KEY0** thì đảo tín hiệu của flag, cờ flag này sẽ điều khiển việc dừng chạy led khi **flag** = 1'b0 và tiếp tục chạy led khi **flag** = 1'b1.

Code sau khi hoàn thiện:

```
module Cau2(
    input CLOCK 50,
    input SW0,
    input KEY0,
    output reg [9:0] LEDR
);
    reg [24:0] counter;
    reg flag = 1'b1;
    always @(posedge CLOCK 50)
        counter <= counter + 1'b1;</pre>
    always @(negedge KEY0)
    begin
          flag = ~flag;
    end
    always @(posedge counter[22])
    begin
        if(flag) begin
          if(LEDR == 10'b0)
                LEDR <= 10'b1;
          else if(SW0)
                LEDR <= {LEDR[8:0], LEDR[9]};</pre>
          else
                LEDR <= {LEDR[0], LEDR[9:1]};</pre>
        end
    end
endmodule
```

Giải thích code:

```
module Cau2(
   input CLOCK_50,
   input SW0,
   input KEY0,
   output reg [9:0] LEDR
);
```

Đây là các đầu vào cho module Cau2, Khai báo các cổng đầu vào và đầu ra của module. CLOCK_50 là tín hiệu clock, SW0 là switch, KEY0 là nút nhấn, và LEDR là các LED.

```
always @(posedge CLOCK_50)
    counter <= counter + 1'b1;</pre>
```

Luôn tăng giá trị của biến đếm counter mỗi khi xảy ra cạnh dương của tín hiệu clock CLOCK_50 để làm bộ chia tần số cho LED chạy.

```
always @(negedge KEY0)
begin
   flag = ~flag;
end
```

Đảo ngược giá trị của biến flag khi xảy ra cạnh âm của tín hiệu từ nút nhấn KEY0.

```
always @(posedge counter[22])
begin
    if(flag) begin
        if(LEDR == 10'b0)
              LEDR <= 10'b1;
        else if(SW0)
              LEDR <= {LEDR[8:0], LEDR[9]};
    else
        LEDR <= {LEDR[0], LEDR[9:1]};
    end
end</pre>
```

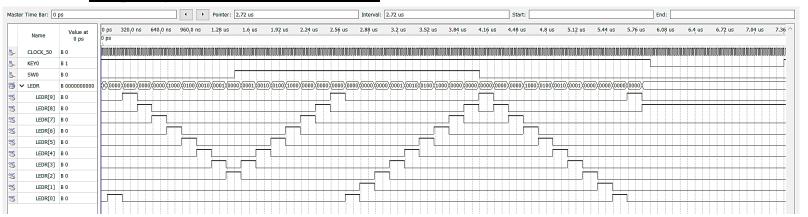
Đoạn code này là một mảng kích hoạt được kích hoạt mỗi khi cạnh dương của bit thứ 22 của bộ đếm counter được nhận. Dòng always @(posedge counter[22]) xác định rằng block code này sẽ được thực thi mỗi khi có sự kiện cạnh dương trên bit thứ 22 của counter.

Trong block code này, điều kiện **if** (**flag**) kiểm tra xem biến flag có đang ở trạng thái logic 1 hay không. Nếu điều kiện này đúng, nghĩa là flag đang ở trạng thái logic 1, block code sẽ được thực thi.

Trong trường hợp block code được thực thi, chương trình sẽ kiểm tra giá trị của biến LEDR:

- Nếu LEDR bằng 10'b0 (tức là toàn bộ các bit đều bằng 0), chương trình sẽ gán giá trị 10'b1 cho LEDR.
- Nếu không, chương trình sẽ kiểm tra giá trị của cò SW0. Nếu SW0 đang ở trạng thái logic 1, chương trình sẽ thực hiện quá trình dịch trái 1 bit cho LEDR.
- Trong trường hợp SW0 không ở trạng thái logic 1, chương trình sẽ thực hiện quá trình dịch phải 1 bit cho LEDR.

Mô phỏng waveform của mạch trên:

Ban đầu KEY0 = 1 (tức là chưa nhấn) và SW0 = 0 thì LEDR đang dịch phải từ bit 9 xuống Khi SW0 = 1 thì LEDR bắt đầu dịch trái dịch từ bit 2 lên (như trong hình) Ở cuối thì KEY0 được nhấn lúc này tín hiệu LEDR được giữ nguyên tại LEDR[8].

CÂU 3: Thiết kế mạch đồng hồ đếm thời gian gồm phút và giây hiển thị lên HEX3, HEX2, HEX1, HEX0 và được điều khiển bởi các KEY trên board FPGA DE10, sử dụng ngôn ngữ Verilog HDL. Trong đó:

- KEY0 dùng để reset đồng hồ về "00:00"
- KEY1 dùng để bắt đầu hoặc tạm dừng đếm thời gian (đồng hồ tiếp tục đếm khi KEY1 được nhấn lần nữa)

Yêu cầu và gợi ý:

- Dùng một bộ đếm và thực hiện so sánh để tạo xung clock chính xác 1Hz từ clock
 50MHz (để tạo ra 1 giây thời gian thực chính xác nhất); bộ đếm có thể được thiết kế riêng thành module riêng và gọi vào thiết kế (instantiate)
- Các chức năng giải mã hiển thị ra HEX được thiết kế thành module riêng

CÁCH THIẾT KẾ

Để thiết kế đồng hồ đếm thời gian gồm phút và giây trên chúng ta cần thiết các vấn đề sau:

- Xung clock chính xác 1Hz
- Bộ đếm thời gian gồm 2 biến second và minute
- Bộ decoder led 7 đoạn
- Nút reset KEY[0] và nút bắt đầu hoặc tạm dừng KEY[1]

1. Thiết kế xung clock 1Hz từ xung clock 50MHz

Để tạo ra xung clock 1Hz tức là T=1s thì chúng ta cần tạo 1 biến đếm counter đếm ở mỗi cạnh lên của xung clock 50MHz đủ 50.000.000 lần thì sẽ tạo được T=

$$50.000.000 * \frac{1}{50MHz} = 1s \text{ hay } f = 1/T = 1Hz.$$

Ý tưởng code của phần này:

```
reg [25:0] counter, FREQUENCY;
initial FREQUENCY = 26'd50_000_000;
always @(posedge CLOCK_50)
begin
    if (counter >= FREQUENCY) begin
        counter <= 26'b0;
        // Code bộ đếm thời gian sẽ được đặt ở đây
    end
    else
        counter <= counter + 1'b1;
end</pre>
```

2. Thiết kế bộ đếm thời gian second và minute

Ý tưởng code:

```
reg [5:0] second = 0, minute = 0;
if(second == 59) begin
    second <= 0;
    if(minute == 59)
        minute <= 0;
    else
        minute <= minute + 1'b1;
end
else
    second <= second + 1'b1;</pre>
```

Như các bộ đếm thời gian khác biến **second** và **minute** luôn <= 59, vì vậy ta tạo điều kiện if khi **second** <= 59 thì tăng **second** lên 1 đơn vị cho tới khi **second** đã = 59 ta đặt **second** về 0 lại và tăng **minute** lên 1 đơn vị và chú ý điều kiện của **minute**.

3. Thiết kế bộ giải mã led 7 đoạn hiển thị ra HEX từ 0 -> 9

```
module decoder 7seg(bin, HEX);
    input [3:0] bin;
    output reg [0:6] HEX;
always Q(*)
     begin
           HEX = (bin == 4'b0000) ? 7'b00000001 : // 0
                      (bin == 4'b0001) ? 7'b1001111 : // 1
                      (bin == 4'b0010) ? 7'b0010010 : // 2
                      (bin == 4'b0011) ? 7'b0000110 : // 3
                      (bin == 4'b0100) ? 7'b1001100 : // 4
                      (bin == 4'b0101) ? 7'b0100100 : // 5
                      (bin == 4'b0110) ? 7'b0100000 : // 6
                      (bin == 4'b0111) ? 7'b0001111 : // 7
                      (bin == 4'b1000) ? 7'b00000000 : // 8
                      (bin == 4'b1001) ? 7'b0000100 : // 9
                      7'b1111111;
     end
endmodule
```

Module decoder_7seg:

- Module này chuyển đổi một số nhị phân mã hóa thập phân (BCD) 4 bit thành đầu ra hiển thi 7 đoan.
- Có hai cổng đầu vào: bin (đầu vào BCD 4 bit) và HEX (đầu ra hiển thị 7 đoạn 7 bit).
- Trong khối always, lệnh case được dùng để ánh xạ các giá trị đầu vào BCD vào các giá trị hiển thị 7 đoạn tương ứng.

4. Thiết kế nút reset KEY[0] và nút bắt đầu hoặc tạm dừng KEY[1]

- Tạo thêm **KEY0** và **KEY1** để khi thả nút thì chức năng mới hoạt động
- Khi KEY[0] không nhấn thì sẽ ở mức 1 vì thế ta để ~KEY[0] trong điều kiện if vì khi nhấn nó sẽ về mức 0 và khi KEY[0] được nhấn thì sẽ reset second, minute về
 0. Khi chúng ta chỉ ghi 0 hoặc 1 mà không để định dạng 1'b0 hay 1'b1 thì phần mềm sẽ tư hiểu đó là kiểu số Decimal (Hệ 10).
- Tương tự cho **KEY[1]** và biến start sẽ đảo lại cho mỗi lần nhấn **KEY[1]** để chuyển qua lại giữa 2 chức năng đếm và dừng đếm.

Viết lại code của các phần trên ta được:

```
always @(posedge CLOCK_50)
      begin
           KEY0 <= KEY[0];</pre>
           KEY1 <= KEY[1];</pre>
            if (KEY0 && ~KEY[0])
            begin
                  second = 0;
                  minute = 0;
            end
           if (KEY1 && ~KEY[1])
            begin
                  start = ~start;
            end
            if (counter >= FREQUENCY)
            begin
                  counter <= 26'b0;</pre>
                  if (start) begin
                        if(second == 59) begin
                              second <= 0;
                             if(minute == 59)
                                    minute <= 0;
                             else
                                   minute <= minute + 1'b1;</pre>
                        end
                        else
                             second <= second + 1'b1;</pre>
                  end
            end
                  else
                        counter <= counter + 1'b1;</pre>
      end
       decoder_7seg((second % 10), (HEX0));
       decoder_7seg((second / 10), (HEX1));
       decoder_7seg((minute % 10), (HEX2));
       decoder 7seg((minute / 10), (HEX3));
endmodule
```

Giải thích code:

```
module Cau3(
    input CLOCK_50,
    input [1:0] KEY,
    output [0:6] HEX0,
    output [0:6] HEX1,
    output [0:6] HEX2,
    output [0:6] HEX3
);
```

Đây là các đầu vào cho module Cau3, CLOCK_50 là xung tín hiệu 50MHz của DE10, KEY[0] là đầu vào nút reset về 00:00, KEY[1] là đầu vào nút stop/count và các Các biến HEX0, HEX1, HEX2, và HEX3 là các đầu ra hiển thị 7 đoạn được thiết lập bằng các giá trị từ module decoder_7seg.

```
reg [25:0] counter, FREQUENCY;
reg [5:0] second = 0, minute = 0;
reg start, KEY0, KEY1;
initial FREQUENCY = 26'd50_000_000;
```

Các register sử dụng trong module:

- counter: để đếm số xung clock.
- FREQUENCY: để lưu trữ một giá trị tần số.
- second: để lưu trữ giá trị giây (khởi tạo là 0).
- minute: để lưu trữ giá trị phút (khởi tạo là 0).
- start: 1 bit để điều khiển bắt đầu/dừng đồng hồ.
- KEY0, KEY1: bit để lưu trạng thái của hai nút.

```
always @(posedge CLOCK 50)
```

Khối **always** này được kích hoạt bởi cạnh dương của tín hiệu CLOCK_50, tức là mỗi khi có một xung đồng hồ từ CLOCK 50.

Đoạn code này kiểm tra xem nút bấm đã được nhấn hay không.

Nếu **KEY0** đã được nhấn và trạng thái trước đó của **KEY[0]** là thấp (~**KEY[0]**), tức là nút này chuyển từ không được nhấn sang được nhấn, thì chương trình thực hiện: Đặt second và minute về 0 để reset giờ và phút về 0.

Nếu **KEY1** đã được nhấn và trạng thái trước đó của **KEY[1]** là thấp (~**KEY[1]**), tức là nút này chuyển từ không được nhấn sang được nhấn, thì chương trình thực hiện: Đảo ngược giá trị của biến start, để bắt đầu hoặc dừng đồng hồ tùy thuộc vào trạng thái hiện tại của nó.

```
if (counter >= FREQUENCY)
```

Kiểm Tra Điều Kiện Tần Số Đếm:

Dòng này kiểm tra xem giá trị hiện tại của bộ đếm counter có lớn hơn hoặc bằng giá trị tần số FREQUENCY không.

```
begin
    counter <= 26'b0;
    if (start) begin
        if(second == 59) begin
            second <= 0;
        if(minute == 59)
            minute <= 0;
        else
            minute <= minute + 1'b1;
    end
    else
        second <= second + 1'b1;
    end
end</pre>
```

Nếu bộ đếm counter vượt quá giá trị tần **số FREQUENCY**, tức là đã đến thời điểm đếm mới:

- Bộ đếm counter được reset về 0.

Nếu biến start là logic 1 (đồng hồ đang chạy), thì chương trình tiến hành đếm thời gian:

- Nếu giây second đã đếm đến 59, thì giây được reset về 0.
- Nếu phút minute đã đếm đến 59, thì phút được reset về 0, ngược lại thì giá trị phút tăng thêm 1.
- Nếu giây chưa đến 59, thì giá trị giây tăng thêm 1.

```
counter <= counter + 1'b1;
end</pre>
```

Nếu chưa đến thời điểm cần đếm (giá trị counter chưa vượt quá **FREQUENCY**), thì bộ đếm counter vẫn tiếp tục tăng lên.

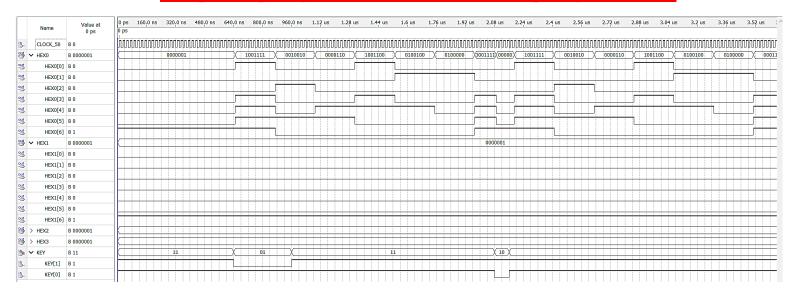
```
decoder_7seg((second % 10), (HEX0));
decoder_7seg((second / 10), (HEX1));
decoder_7seg((minute % 10), (HEX2));
decoder_7seg((minute / 10), (HEX3));
```

Khối này gọi module **decoder_7seg** bốn lần để giải mã các giá trị của second và minute thành các mã hiển thị 7 đoạn tương ứng.

Các giá trị đã giải mã sau đó được gán cho các đầu ra HEX0, HEX1, HEX2, và HEX3.

- second % 10: chữ số hàng đơn vị của giây
- second / 10: chữ số hàng chục của giây
- minute % 10: chữ số hàng đơn vị của phút
- minute / 10: chữ số hàng chục của phút

Kết quả mô phỏng waveform và link video mô phỏng trên FPGA

Link mô phỏng:

https://drive.google.com/drive/folders/1sKRIpb9A1FmA3PE7tdc0IApY64ualpTV